

CZ SCORPION EVO 3 A1 -KONEPISTOOLIN KOULUTUSMATERIAALI POLIISI (AMK) - OPETUKSEEN

Aaltonen Iiro & Eskola Janne

9/2020

Tiivistelmä

Tekijät	Tutkinto
Aaltonen Iiro Eskola Janne	Poliisi (AMK)
Julkaisun nimi	Julkisuusaste
CZ Scorpion Evo 3 A1 -konepistoolin koulutusmateriaali osana poliisin AMK-tutkintoa sekä valtakunnallista käyttäjä- ja siirtymäkoulutusta.	Raporttiosa julkinen Produkti käyttö rajoitettu TL IV
Ohjaaja	Opinnäytetyön muoto
Asunta Heikki, Kärki Henri & Niemi Jani	Toiminnallinen opinnäytetyö
<p>Tiivistelmä</p> <p>Tämä opinnäyte on toiminnallinen opinnäytetyö, jonka tarkoituksena on kehittää sekä parantaa Poliisiammattikorkeakoulussa vapaasti valittavana olevan konepistoolikurssin sisältöä ja kokonaisuutta.</p> <p>Opinnäytetyö koostuu julkisesta raportista sekä salassa pidettävästä produktista. Raporttiosiossa esitellään CZ Scorpion Evo 3 A1 -konepistoolin teknisiä ominaisuuksia, poliisin toimintaa sääteleviä lakeja ja säädöksiä sekä poliisin voimankäyttöä, voimankäyttövälineitä ja voimankäytön koulutusta. Lisäksi raporttiosassa käydään läpi oppimistyylejä sekä sitä, kuinka tämä opinnäytetyö sai alkunsa ja kuinka se toteutettiin.</p> <p>Opinnäytetyössä valmistuneen produktin suunnittelussa on otettu huomioon, minkälaiselle materiaalille konepistoolikurssilla on tarvetta. Konepistoolikurssin lähiopintojen tuntimäärä on rajallinen ja produktissamme luodun materiaalin tarkoitus on antaa paras mahdollinen valmius ennen kurssia sekä mahdollisuus kerrata opittuja asioita kurssin aikana. Produktiosio on salainen, koska se sisältää poliisitoimintaan liittyviä taktisia menetelmiä.</p> <p>Koulutusmateriaali jää poliisiorganisaation ja Poliisiammattikorkeakoulun voimankäytön opetuksen käyttöön.</p>	
Sivumäärä	Tarkastuskuukausi ja -vuosi
23+1	syyskuu 2020
Avainsanat	
CZ Scorpion Evo 3 A1, Konepistooli, Voimankäyttö, Voimankäytön koulutus	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO JA TAVOITTEET.....	2
1.1 Lähtökohdat opinnäytetyöhön	2
1.2 Tavoite	2
1.3 Opinnäytetyön rakenne.....	2
2 MÄÄRITELMIÄ.....	4
2.1 Konepistooli CZ Scorpion Evo 3 A1	4
2.2 Poliisin voimankäyttö.....	5
2.3 Poliisin voimankäyttövälineet	7
2.4 Poliisin voimankäyttökoulutus	8
2.4.1 Konepistoolin käyttäjäkoulutus Poliisiammattikorkeakoulussa	9
3 TEORIA	11
3.1 Visuaalinen oppiminen	11
3.2 Kinesteettinen oppiminen.....	12
4 PRODUKTI	14
4.1 Miksi tehtiin?.....	14
4.2 Miten tehtiin?	14
4.3 Lopputulos	15
5 KURSSIN VASTUUPETTAJAN HAASTATTELU.....	16
6 KYSELY KURSSIN SUORITTANEILLE	17
6.1 Kyselyn kysymykset.....	17
6.2 Kyselyn tulokset	18
6.3 Vastausten analysointi	20
7 POHDINTA	22
LÄHTEET	23

LIITE

1 JOHDANTO JA TAVOITTEET

1.1 Lähtökohdat opinnäytetyöhön

Tähän opinnäytetyöhön lähdettäessä kummallakaan ei ollut aiempaa kokemusta kyseisestä konepistoolista. Kummaltakin opinnäytetyön tekijältä löytyy taustaa aseista metsästyksen sekä ampumaurheilun kautta. Toiselta opinnäytetyön tekijältä löytyy kokemusta ampumakouluttamisesta sekä erilaisten aseiden käsittelystä puolustusvoimien palveluksessa. Myös molempien yleinen kiinnostus ampuma-aseisiin, niiden käsittelyyn sekä niiden käyttämiseen poliisitoiminnassa vaikuttivat opinnäytetyön aiheen valintaan.

1.2 Tavoite

Opinnäytetyömme tavoite oli tuottaa Poliisiammattikorkeakoulun sekä valtakunnallisesti poliisiyksiköiden käyttöön laadukasta opetusmateriaalia kuvina ja videoina uuden konepistoolin käyttäjä- ja siirtymäkoulutusta varten. Tavoitteena oli auttaa kurssille tulevien henkilöiden oppimista kuvien ja videoiden muodossa. Näin opiskelija saa paremmat valmiudet lähiopetustunneille.

1.3 Opinnäytetyön rakenne

Meidän toiminnallinen opinnäytetyömme rakentuu raporttiosasta sekä produktista eli liitteenä olevista käsittelyvideoista sekä kuvista. Raporttiosa on julkinen, mutta produkti on salassa pidettävä, koska se pitää sisällään poliisin taktisia menetelmiä.

Käsittelyvideot sekä kuvat jäävät Poliisiammattikorkeakoulun käyttöön osaksi konepistoolikurssia. Käsittelyvideoita ja kuvia on tarkoitus hyödyntää Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoiden vapaasti valittavassa konepistoolikoulutuksessa. Videoita ja kuvia tullaan myös hyödyntämään siirtymäkoulutuksessa pois jäävän Heckler & Koch MP5 -konepistoolin vaihtuessa opinnäytetyössämme käsiteltävään CZ Scorpion Evo 3 A1 -konepistooliin.

Opinnäytetyömme raporttiosassa viitataan CZ Scorpion Evo 3 A1 -konepistoolin teknisiin ominaisuuksiin, poliisin voimankäyttöön, poliisin voimankäyttövälineisiin sekä voimankäytön koulutukseen. Koulutuksen osalta käsitellään valtakunnallisesti poliisin voimankäyttökoulutusta sekä Poliisiammattikorkeakoululla järjestettävää konepistoolikurssia.

Itse produkti eli lopputuote näyttelee suurta roolia meidän opinnäytetyössämme. Produkti pitää sisällään opetusmateriaalia oppilaille, jotka suorittavat vapaavalintaisen konepistoolikurssin Poliisiammattikorkeakoululla, mutta myös kouluttajille, jotka vetävät siirtymäkoulutuksen omissa poliisiyksiköissään. Tämän opetusmateriaalin tehtävänä on antaa mahdollisimman hyvä valmius ennen konepistoolikurssin lähiopintoja sekä tukea opetusta kurssin aikana.

2 MÄÄRITELMIÄ

2.1 Konepistooli CZ Scorpion Evo 3 A1

Kuva 1 (Lähde: TUVE-Moodle. CZ Scorpion Evo 3 A1 käyttöohje Polamk.)

CZ Scorpion Evo 3 A1 on 9x19 kaliiperinen itselataava massasulkuinen konepistooli, joka ampuu ns. suljetulta lukolta (TUVE-Moodle. CZ Scorpion Evo 3 A1 käyttöohje Polamk). Itselataava tarkoittaa, että liipaisinta vedettäessä ase laukeaa, jonka jälkeen ase poistaa hylsyn ja lataa tai on valmis lataamaan uuden patruunan patruunapesään (Suihko 2007, 17).

Massasulkuisessa aseessa laukaisuhetkellä lukko ei ole mekaanisesti lukittu, vaan se ottaa massallaan vastaan hylsyn pohjan kautta välittyvän laukauksen rekyylivoiman. Tämän seurauksena rekyylivoima työntää lukon liikkumaan taaksepäin ja hylsy poistuu aseesta. Mekaaninen lukitus on korvattu lukonmassalla, hitaus- ja kitkavoimilla sekä palautinjousen jousivoimalla. Näiden yhteisvastus on laskettu patruunan rekyylivoimaa vastaavaksi, jolloin luoti ehtii poistumaan piipusta, ennen kuin hylsy työntyy kokonaan ulos patruunapesästä. Suljetulta lukolta ampuva ase palauttaa lukon laukauksen jälkeen etuasentoon heitettyään hylsyn pois. (Suihko 2007, 34.)

Konepistoolilla on mahdollista ampua kertalaukauksia, kolmen laukauksen pursketta tai sarjatulta. Aseessa on kolme varmistinta: ulkoinen varmistin, sulkuvarmistin sekä iskuripiikin varmistin. Ulkopuolinen varmistin eli vaihdin lukitsee aseeseen liipaisimen. Vaihtimella valitaan myös, mitä edellä mainittua tulimuotoa konepistooli käyttää. Vaihdin sijaitsee aseeseen molemmilla puolilla. Sulkuvarmistin estää iskuvasaraa vapautumasta ennen kuin lukko on

etuasennossa. Iskuriipiikin varmistin estää iskuriipiikin liikkeen eteenpäin iskupohjan suuntaan, kun liipaisinta ei paineta. (TUVE-Moodle. CZ Scorpion Evo 3 A1 käyttöohje Polamk.)

Konepistoolin kaksiriviseen muoviseen lippaaseen mahtuu 30 patruunaa. Ase tunnistaa tyhjän lippaan, jolloin lukon salpa lukitsee lukon taka-asentoon. Konepistoolin muita ominaisuuksia ovat hyvä osumatarkkuus, keveys, pitkä käyttöikä, toimintavarmuus, puhdistus ja huolto ilman työkaluja sekä yksilölliset säätömahdollisuudet. Viritintappi voidaan asentaa oikealle tai vasemmalle puolelle asetta, kahva on säädettävissä sekä aseensukki on pituus-säädettävä tai se voidaan poistaa kokonaan. (TUVE-Moodle. CZ Scorpion Evo 3 A1 käyttöohje Polamk.)

Ase on varustettu MIL-STD-1913-standardin mukaisilla kiskoilla lisävarusteiden asentamista varten. Konepistooliin on saatavissa lisävarusteena mm. äänenvaimennin, valaisin, laserosoitin, taktinen kahva sekä refleksitähtäin. Konepistooliin on saatavilla myös konversiosarja, jolloin aseella voidaan ampua simulaatiopatruunoita. (TUVE-Moodle. CZ Scorpion Evo 3 A1 käyttöohje Polamk.)

2.2 Poliisin voimankäyttö

Mitä poliisin voimankäyttö on? Poliisin voimankäyttö perustuu poliisilakiin ja rikoslakiin. Poliisilla on oikeus virkatehtävää suorittaessaan käyttää tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina. "Tällaisissa tapauksissa poliisilla on oikeus käyttää joko fyysistä voimaa tai erilaisia apuvälineitä, kuten patukoita, kaasusumuttimia tai vakavimmissa tapauksissa ampuma-aseita. Ampuma-asetta voidaan käyttää vain silloin, kun kyseessä on välitöntä ja vakavaa vaaraa toisen hengelle tai terveydelle aiheuttavan henkilön toiminnan pysäyttäminen eikä lievempää keinoa ole käytettävissä." (Poliisin verkkosivut, luettu 17.9.2020).

“Poliisilaki 2:17§:

Poliisimiehellä on virkatehtävää suorittaessaan oikeus vastarinnan murtamiseksi, henkilön paikalta poistamiseksi, kiinniottamisen toimittamiseksi, vapautensa menettäneen pakenemi-

sen estämiseksi, esteen poistamiseksi, miehittämättömän ilma-aluksen kulkuun puuttumiseksi taikka välittömästi uhkaavan rikoksen tai muun vaarallisen teon tai tapahtuman estämiseksi käyttää sellaisia tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina.

Voimakeinojen puolustettavuutta arvioitaessa on otettava huomioon tehtävän tärkeys ja kiireellisyys, vastarinnan vaarallisuus, käytettävissä olevat voimavarat sekä muut tilanteen kokonaisarvosteluun vaikuttavat seikat.” (Poliisilaki (872/2011)).

“Rikoslaki 4:6§ Voimakeinojen käyttö:

Oikeudesta käyttää voimakeinoja virkatehtävän hoitamiseksi tai muun siihen rinnastettavan syyn vuoksi sekä oikeudesta avustaa järjestystä ylläpitämään asetettuja henkilöitä säädetään erikseen lailla.

Voimakeinoja käytettäessä saa turvautua vain sellaisiin tehtävän suorittamiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin, joita on pidettävä kokonaisuutena arvioiden puolustettavina, kun otetaan huomioon tehtävän tärkeys ja kiireellisyys, vastarinnan vaarallisuus sekä tilanne muutenkin. Jos voimakeinojen käytössä on ylitetty 2 momentissa säädetty rajat, tekijä on kuitenkin rangaistusvastuusta vapaa, jos on erittäin painavia perusteita katsoa, ettei tekijältä kohtuudella olisi voinut vaatia muunlaista suhtautumista, kun otetaan huomioon hänen asemansa ja koulutuksensa sekä tehtävän tärkeys ja tilanteen yllätyksellisyys.” (Rikoslaki (19.12.1889/39)).

Näin ollen lainsäätäjät ovat antaneet poliisille oikeuden käyttää tietynlaisissa tilanteissa tarvittavia voimakeinoja. Yleisesti ottaen poliisin hyvällä koulutuksella, harjoittelulla ennakoinnilla ja taktiikalla saadaan vältettyä suurin osa voimankäyttötilanteista. Poliisi joutuu kuitenkin päivittäin erilaisiin tilanteisiin ja joskus voimankäyttö on ainut vaihtoehto, jotta kyseinen virkatehtävä saadaan suoritettua turvallisesti loppuun.

Jokainen poliisin voimankäyttötilanne on kuitenkin erilainen ja poliisi joutuu näissä tilanteissa punnitsemaan, onko voimankäyttö perusteltua ja välttämätöntä virkatehtävän suorittamisen kannalta. Tämän jälkeen poliisi joutuu valitsemaan tilanteeseen sopivan voimakeinon, jonka tulee olla lievin, tehokas, toimiva ja puolustettava suhteessa uhan laatuun ja vastarinnan vaarallisuuteen.

2.3 Poliisin voimankäyttövälineet

Poliisin voimankäyttövälineistä on annettu valtioneuvoston asetus, josta käy ilmi poliisin voimankäyttövälineet:

“Voimankäyttö- ja suojavälineet

Valtio varustaa poliisimiehen tehtävien edellyttämällä voimankäyttö- ja suojavälineillä. Henkilöön kohdistuvia voimakeinoja poliisilain (872/2011) 2 luvun 17 §:n 1 momentin mukaisesti käytettäessä poliisimies saa käyttää vain 2 momentissa mainittuja voimankäyttövälineitä, jotka Poliisihallitus on hyväksynyt ja joiden käyttöön poliisimies on saanut koulutuksen.

Poliisin voimankäyttövälineitä ovat:

- 1) henkilökohtaisena virka-aseena käytettävät lippaallisella tai itselataavalla kertatulella toimivat pistoolit ja revolverit niihin soveltuvine patruunoineen;
- 2) poliisitoimintaa tukevinä ampuma-aseina haulikko, konepistooli, kivääri ja ampuma-ase lain (1/1998) 6 §:n 2 momentin 12 kohdassa tarkoitettu muu ampuma-ase sekä kaasun tai muun lamaannuttavan aineen levittämiseen tarkoitettu ampuma-ase niihin soveltuvine patruunoineen;
- 3) muut ominaisuuksiltaan ja asianmukaisesti käytettyinä vaikutuksiltaan ampuma-asetta lievemmat voimankäyttövälineet." (Valtioneuvoston asetus poliisista (1080/2013)).

2.4 Poliisin voimankäyttökoulutus

Poliisihallitus on laatinut määräyksen, joka koskee poliisin voimankäytön koulutusta. Poliisin voimankäyttökoulutus jakautuu käyttäjäkoulutukseen, ylläpitokoulutukseen, siirtymäkoulutukseen, kouluttajakoulutukseen, tasokokeisiin, näyttöihin, itsenäiseen harjoitteluun sekä muuhun koulutukseen. (Poliisihallitus, POL-2019-28030.) Pääasiassa kaikki muut koulutukset suoritetaan omassa poliisiyksikössä, mutta kouluttajakoulutuksesta vastaa Poliisiammattikorkeakoulu.

Käyttäjäkoulutus antaa käyttöoikeuden kyseiseen voimankäyttövälaineeseen. Poliisin tutkintokoulutuksessa opiskelija saa käyttäjäkoulutuksen tiettyihin voimankäyttövälaineisiin. Poliisin tutkintokoulutuksessa opiskelija saa käyttäjäkoulutuksen seuraaviin voimankäyttövälaineisiin: Virka-ase, OC-kaasusumutin, teleskooppipatukka, käsiraudat ja etälamautin. Vuonna 2019 on tullut tarjolle vapaasti valittavana kurssina konepistoolikurssi. Poliisiyksikössä annetaan tarpeen mukaan oma koulutus muihin voimankäyttövälaineisiin. (Poliisihallitus, POL-2019-28030.)

Ylläpitokoulutus on voimakeinojen, voimankäyttö- ja suojavälineiden käyttöön annettavaa koulutusta. Poliisiyksiköt ja Poliisiammattikorkeakoulu antavat käyttäjille ylläpitokoulutusta. (Poliisihallitus, POL-2019-28030.) Koulutettavien osaamista liittyen voimankäyttöön sekä voimankäyttövälineiden käyttöön pyritään ylläpitämään ja kehittämään ylläpitokoulutuksella.

Siirtymäkoulutus annetaan voimankäyttö- tai suojavälineen käyttäjälle silloin, kun voimankäyttö- tai suojaväline vaihtuu toiseen tyyppiin tai malliin (Poliisihallitus, POL-2019-28030). Tällaisia siirtymäkoulutuksia voivat olla esimerkiksi tilanteet, kun virka-aseen, etälamauttimen tai konepistoolin malli muuttuu.

Kouluttajakoulutus suoritetaan Poliisiammattikorkeakoulussa. Kouluttajakoulutus antaa kelpoisuuden toimia voimankäytön kenttäkouluttajana omassa poliisiyksikössään. (Poliisihallitus, POL-2019-28030.)

“Tasokoe ja näyttö ovat testejä, joilla osoitetaan osaamisen taso.” (Poliisihallitus, POL-2019-28030). Poliisiammattikorkeakoulussa suoritetaan voimankäytön- ja voimankäyttövälineiden osalta näyttökokeita. Näyttökokeet suoritetaan suurilta osin Poliisiammattikorkeakoulussa käyttäjäkoulutuksen yhteydessä. Tasokokeet suoritetaan määräajoin ja ne ovat pakollisia. Tasokokeen suorittaminen on edellytyksenä, että saa kantaa ja käyttää kyseistä voimankäyttövälinettä. (Poliisihallitus, POL-2019-28030.)

Itsenäinen harjoittelu tarkoittaa työajalla tapahtuvaa omatoimista voimakeinojen ja voimankäyttövälineiden käytön harjoittelua. Vapaa-ajalla tapahtuva harjoittelu ei ole sama, kuin tässä tarkoitettu itsenäinen harjoittelu. Itsenäinen harjoittelu tapahtuu poliisiyksiköissä ja sitä voidaan toteuttaa normaalin työvuoron aikana, mikäli työtehtävät niin sallivat. (Poliisihallitus, POL-2019-28030.)

Muuta koulutusta järjestetään Poliisiammattikorkeakoululla vuosittain, kuten poliisin voimankäytön neuvottelupäivät. Tilaisuudessa käsitellään voimankäyttöön, säädöksiin, voimankäytön koulutukseen ja harjoitteluun, varusteisiin ja taktiikkoihin liittyviä asioita. (Poliisihallitus, POL-2019-28030.)

2.4.1 Konepistoolin käyttäjäkoulutus Poliisiammattikorkeakoulussa

Konepistoolin käyttäjäkoulutus on tullut Poliisiammattikorkeakouluun vapaasti valittavaksi opinnoksi vuonna 2019. Kurssi on suunnattu suoritettavaksi Poliisiammattikorkeakoululla työharjoittelujakson jälkeen.

Konepistoolikurssi löytyy Wilman vapaasti valittavalta opintotarjottimelta. Oppilaat ilmoittautuvat itsenäisesti kurssille, jonka jälkeen pääsevät kirjautumaan konepistoolikurssille TUVE-Moodle alustalla. "(TUVE) on valtion omistuksessa ja hallinnassa oleva viranomaisverkko, johon kuuluu viestintäverkko, siihen liittyvät laitetilat ja laitteet sekä yhteiset tietojärjestelmät ja viestintätekniiset palvelut." (Valtiovarainministeriön verkkosivut, luettu 17.9.2020). (Moodle) on oppimisalusta, joka on suunniteltu tarjoamaan opettajille ja opiskelijoille luotettava, turvallinen ja kokonaisvaltainen alusta, johon voi luoda persoonallisia oppimisympäristöjä (Moodlen verkkosivut, luettu 17.9.2020).

TUVE-Moodlen puolella opiskelija pääsee itsenäisesti opiskelemaan konepistoolin teknisiä ominaisuuksia, aseiden käsittelyä, lainsäädäntöä sekä poliisitaktiikkaa. Opetusmateriaalina on Powerpoint-esityksiä, videoituja luentoja, käsittelyvideoita ja kuvia sekä poliisille kuuluvia ohjeita ja määräyksiä. Materiaalin opiskeltuaan opiskelijan täytyy suorittaa hyväksytysti alkutentti.

Kurssille pääsee enintään 36 opiskelijaa, jotka jaetaan kolmeen 12 hengen ryhmään. Mikäli kurssille on enemmän kuin 36 osallistujaa, parhaiten alkutentissä pisteitä saaneet opiskelijat valikoituvat kurssille.

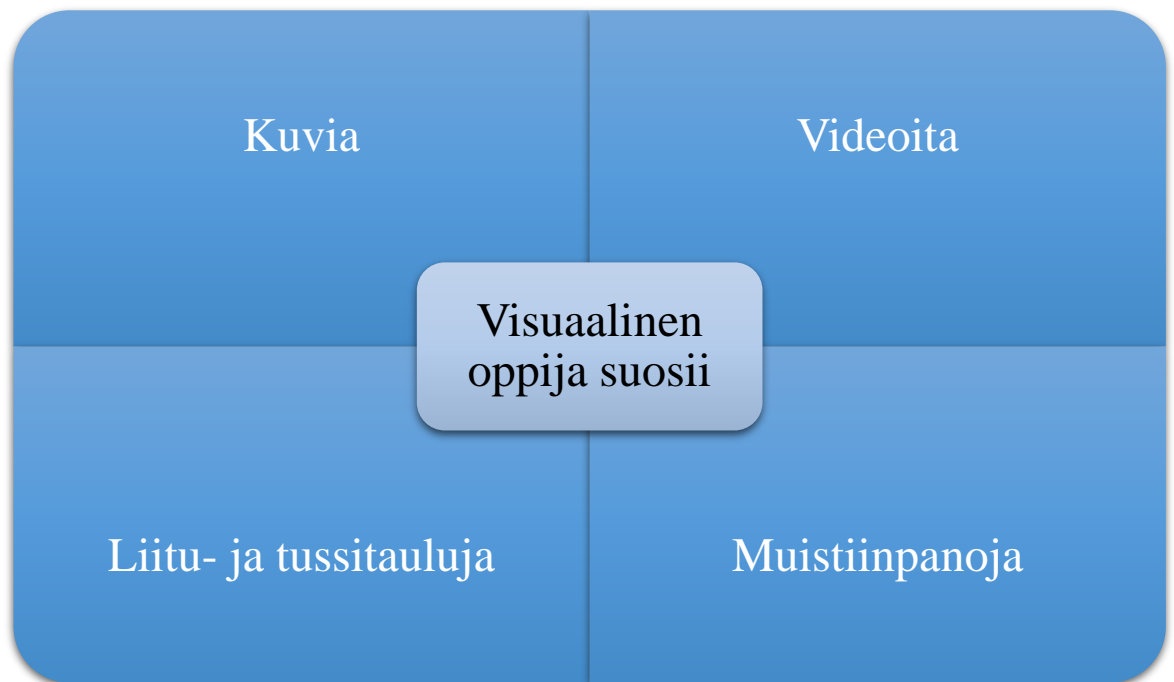
Konepistoolikurssi on jaoteltu kuuden viikon jaksolle. Kurssi pitää sisällään 14 tuntia itseopiskelua ja 40 tuntia lähiopetusta. Konepistoolikurssin viimeisellä lähiopetuskerralla suoritetaan osaamisen näyttö ja tasokoe. (TUVE-Moodle. Konepistoolin käyttäjäkoulutus.)

“Kurssin hyväksytyt suorittaminen edellyttää lähiopetukseen osallistumista ja näytön sekä tasokokeen hyväksytyä suorittamista. Kurssin hyväksytyt suorittaminen tuottaa hallussa- ja käyttöoikeuden konepistoolille CZ Scorpion Evo 3 A1.” (Poliisiammattikorkeakoulun verkkosivut, luettu 2.9.2020).

3 TEORIA

3.1 Visuaalinen oppiminen

Visuaalisen opetusmateriaalin tuottaminen on luontaista enemmistölle poliisikouluttajista. Nykyaikainen opetus suosii siis vahvasti visuaalista oppijaa. Powerpoint-esitykset, video-projektorin käyttö, liitu- ja tussitaulut, kirjat ja kirjoitettu materiaali edesauttavat visuaalista oppijaa. Visuaalisen oppimisen taidot ovat parantuneet Yhdysvalloissa lisääntyneellä television, tietokoneiden ja elokuvien käyttämisellä ja katselemisella. Sellaisissa kulttuureissa, joissa nämä edellä mainitut asiat eivät kosketa valtavirtaa ihmisistä, hyödyntävät oppimiseensa enemmän vuorovaikutusta. Visuaaliset oppijat ovat taitavia opiskelemaan ja oppimaan kuvista, diagrammeista ja kirjoitetusta materiaalista keräämällä niistä tietoa, tekemään johtopäätöksiä ja tekemään ehdotuksia. Suurin osa poliiseista on visuaalisia oppijoita. (Bumbak 2011, 30.)

Kuva 2 Visuaalinen oppiminen (Lähde: Bumbak 2011,30)

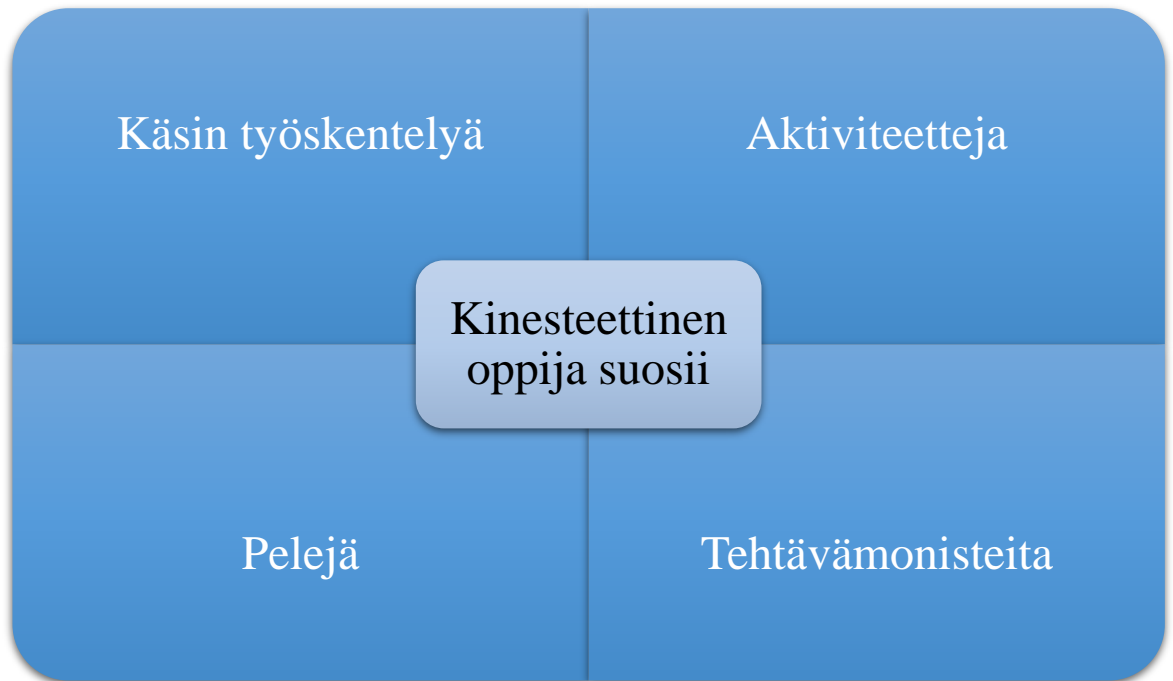
Visuaaliselle oppijalle tehokkaita keinoja oppimiseen ovat videot, kuvat, kirjalliset ohjeet ja määräykset sekä Powerpoint-esitykset, joissa on hyvä visuaalinen ulkonäkö. Vastavuoroinen oppilaat, jotka ovat heikkoja visuaalisilta taidoiltaan voivat olla myös heikkoja luki-oppilaita. He eivät huomaa olennaisia asioita videoista tai kuvista. (Bumbak 2011, 30.)

Mielestämme Poliisiammattikorkeakoulussa käytetään opetusmenetelminä paljon sellaisia tapoja, jotka suosivat visuaalista oppijaa. Luennoilla käytetään paljon Powerpoint-esityksiä sekä osa opettajista hyödyntävät liitu- tai tussitaulua. Myös videoita ja kuvia hyödynnetään opetuksessa.

Vaikka aikaisemmin tekstissä puhutaan, miten Yhdysvalloissa visuaalisen oppimisen taidot ovat parantuneet, koska ihmiset käyttävät enemmän tietokoneita, katsovat televisiosta ohjelmia tai elokuvia. Asiaa voidaan mielestämme tarkastella myös suomalaisen näkökulmasta. Suomessa tietokoneiden ja television käyttö on lisääntynyt. “Lähes jokaisesta Suomen 2,6 miljoonasta kotitaloudesta löytyy vähintään yksi matkapuhelin ja melkein jokaisesta televisio. Tietokonetta ja internetyhteyttä vailla on enää runsaat 10 prosenttia talouksista.” (Pertti Kangassalo, älylaitteet ja teräväpiirto valloittavat kodit, luettu 8.9.2020).

3.2 Kinesteettinen oppiminen

Kinesteettisille oppijoille on tärkeää päästä fyysisesti tekemään opeteltavaa asiaa oppiakseen sen hyvin. Poliisin työ on jo luonnostaan erittäin kinesteettinen ammatti. Poliisit ovat kinesteettisiä oppijoita jo ennen koulutuksen alkua tai heistä tulee sellaisia koulutuksen myötä. Poliisiopiskelijoiden täytyy hallita laaja valikoima kinesteettisiä taitoja poliisikoulussa. Ajaminen, ampuminen, kirjoittaminen ja kiinniottotilanteet ovat kaikki käsillä tekemistä. (Bumbak 2011, 31-32.)

Kuva 3 Kinesteettinen oppiminen (Lähde: Bumbak 2011, 32)

Kinesteettiselle oppijalle käsin työskentely on tärkeää osana oppimiskokemusta. Opettaja voi mahdollistaa kinesteettistä oppimista antamalla oppilaille jotain konkreettista tekemistä opetuksen aikana. Pelit, piirtäminen, tehtävämonisteet tai muun rekvisiitan hyödyntäminen voi tehdä merkittävän eron oppimiselle kinesteettisen oppijan näkökulmasta. Ero nähdä tai kuulla käsiraudoista verrattuna päästä itse kokeilemaan niitä on merkittävä. Oppilailla, joilla on haasteita kinesteettisessä oppimisessa ujostelevat käsillä tekemistä. (Bumbak 2011, 32.)

4 PRODUKTI

4.1 Miksi tehtiin?

Opinnäytetyö kuuluu osaksi poliisiammattikorkeakoulututkintoa ja se on laajuudeltaan 15 opintopistettä (Poliisiammattikorkeakoulun verkkosivut, luettu 2.9.2020).

Miettiessämme opinnäytetyömme aihetta Poliisiammattikorkeakoulun voimankäytönopettaja ylikonstaapeli Heikki Asunta ehdotti, että tekisimme koulutusvideoita uudesta konepistoolista. Asunta kertoi, että Poliisiammattikorkeakoululla olisi tarvetta tällaiselle koulutusmateriaalille ja voisimme tuottaa ne opinnäytetyönämme.

Virka-aseesta oli jo tehty vastaavanlaista koulutusmateriaalia, ja etälamauttimesta oltiin juuri tekemässä koulutusvideoita kahden Poliisiammattikorkeakoulun voimankäytönopettajan toimesta. Luonnollisena jatkumona myös konepistoolista tarvittiin muutakin koulutusmateriaalia, kuin käyttöohje.

Aihe oli mielestämme erittäin mielenkiintoinen ja päädyimme tekemään koulutusmateriaalia uudesta konepistoolista, koska sille oli selkeästi tarvetta.

4.2 Miten tehtiin?

Ensimmäisenä suunnittelimme, mitä opinnäytetyömme tulisi sisältämään, miten se kannattaisi toteuttaa ja minkälaiseen muotoon se lopulta tulisi. Saatuamme hahmoteltua opinnäytetyön päälinjat, otimme yhteyttä kurssin vastuuoopettajaan ylikonstaapeli Timo Sinkkoseen.

Kerroimme Sinkkoselle mitä videoita ja kuvia olimme ajatelleet opinnäytetyöhömme kuvata ja Sinkkonen näytti vihreää valoa suunnitelmallemme. Kummallakaan tämän opinnäytetyön tekijöistä ei ollut aikaisempaa kokemusta kyseisestä konepistoolista, joten saimme Sinkkoselta yksityisopetusta konepistoolin käsittelyyn ja ammuntaan. Muutaman harjoittelukerran jälkeen olimme valmiita kuvaamaan videot ja kuvat opinnäytetyötämme varten.

Videot ja kuvat kuvasimme yhtenä aamupäivänä kesäkuun alussa 2019. Kummankaan atk-aidot eivät olleet aivan terävintä kärkeä, videoiden muokkaaminen tuotti hieman haasteita. Alkukankeuden jälkeen videot saatiin kuitenkin muokattua muutamassa illassa. Meidän ja koulun kannalta oli hyvä, että videot kuvattiin jo tässä vaiheessa. Koulu sai käyttöönsä materiaalia konepistoolikurssia varten ja me saimme opinnäytetyömme aloitettua opetussuunnitelmassa suunniteltua ajankohtaa aikaisemmin. Opinnäytetyöskentely sijoittuu pääosin kolmanteen opintovuoteen (Poliisiammattikorkeakoulun verkkosivut, luettu 2.9.2020).

Muiden tuskaillessa mistä he tekisivät opinnäytetyön, me olimme sen jo puoliksi tehneet. Tämän raportin kirjoittamisen jätimme tarkoituksella työharjoittelun jälkeiseen aikaan koululla.

4.3 Lopputulos

Opinnäytetyömme lopputuloksena syntyi tämä raportti sekä produkti, joka sisältää konepistoolin käsittelyvideoita sekä kuvia. Produktin materiaali on salassa pidettävää tietoa, koska ne käsittelevät poliisin taktisia menetelmiä.

Yleisellä tasolla voidaan kertoa, että konepistoolista kuvattiin videoita sen käyttäjätarkastuksesta, purkamisesta ja kasaamisesta, toimintakunnon tarkastamisesta, häiriön poistamisesta, konepistoolin vaihtamisesta virka-aseeseen sekä suoritus näyttökokeesta. Kuvia otettiin erilaisista ampuma-asennoista, aseotteista sekä passiivisten suojavälineiden kanssa toimimisesta sekä niiden kanssa huomioon otettavista asioista.

Videot ovat valtavirrasta poiketen kuvattu henkilön omasta perspektiivistä. Omiin kokemuksiimme perustuen koimme, että omaksuminen on näin helpompaa. Katsojan ei tarvitse miettiä asiaa peilikuvana, vaan näkee suoraan, kummalla kädellä tehdään mitäkin. Kävi myös pienimuotoinen tuuri, että toinen tekijä on vasenkätinen ja toinen oikeakätinen. Konepistoolin käsittely eroaa pieniltä osin, kumman käsin käyttäjä on. Niiltä osin, kun se merkittävästi muutti käsittelyä, kuvasimme oikea- sekä vasenkätisen version helpottamaan videon katselijaa.

5 KURSSIN VASTUUOPETTAJAN HAASTATTELU

Kurssin vastuuopettaja ylikonstaapeli Timo Sinkkonen kertoi haastattelussa, että videoilla on ollut positiivinen vaikutus oppilaiden oppimiseen ja parantanut valmiuksia kurssille tullessa.

Sinkkonen kertoi, että kahden ensimmäisen (vuosikurssit 20171 ja 20172) ja kahden seuraavan (vuosikurssit 20173 ja 20174) kurssin välinen ero oli ollut huomattava. Kahdella ensimmäisellä kurssilla videot eivät olleet vielä käytössä, mutta kahdella seuraavalla kurssilla ne olivat käytössä. Varsinkin ensimmäisillä oppitunneilla oli huomattavissa, että käsittelyvideoista oli ollut paljon hyötyä. Oppilailla oli jo käsitys, miten asiat tehdään ja miten ase toimii. Fyysinen tekeminen vahvisti videoilla tapahtunutta oppimista. Aikaa jäi enemmän tekemiseen ja toistoihin, kuin itse opettamiseen. Opetuksessa päästiin etenemään nopeammin niiden kurssien osalta, joissa videot olivat käytössä.

Kurssien oppilaat olivat myös kertoneet Sinkkoselle, että videot laskivat jännitystä näyttökokeessa, koska kokeen kulkua pystyi kertaamaan videolta ennen varsinaista näyttökoetta. Videoilta oli helppo mennä kertaamaan mieltä askarruttavia kysymyksiä, esimerkiksi miten toimintakunnon tarkastus tehdään oikein. Oppilaat olivat siis käyneet omatoimisesti vahvistamassa ja kertaamassa oppimaansa videoilta kurssin aikana.

6 KYSELY KURSSIN SUORITTANEILLE

Poliisiammattikorkeakoulussa suoritettavan vapaasti valittavan konepistoolikurssin opiskelijat antavat palautteen kurssin päätteeksi sen sisällöstä ja toteutuksesta. Kyselyn on laatinut konepistoolikurssin vastuopettaja ylikonstaapeli Timo Sinkkonen, joka lisäsi kyselyyn kaksi kysymyskenttää liittyen meidän produktissamme tuotettuihin videoihin. Produktimme sisältää myös kuvia, mutta näitä ei ole vielä lisätty TUVE-Moodle alustalle.

Verkkokysely on tehty Webropol-kyselylomakkeelle, johon kaikki konepistoolikurssin suorittaneet voivat käydä antamassa palautetta. Kysely on toteutettu monivalintakysymyksillä sekä avoimin kysymyksin. Kysymyskenttiä kyselyssä on kaiken kaikkiaan 15, joista kaksi liittyvät meidän produktissamme tuotettuihin videoihin.

Konepistoolikurssia on järjestetty opiskelijoille Poliisiammattikorkeakoulussa vuodesta 2019. Tähän kyselyyn ovat osallistuneet vuosikurssit 20173 ja 20174. Näiden kahden vuosikurssin osallistujamäärä on ollut yhteensä 51 henkeä. Vuosikurssilta 20173 osallistujia oli 26 henkeä ja vuosikurssilta 20174 oli 25 henkeä. Vuosikurssille 20181 ei järjestetty konepistoolikurssia, koska Poliisiammattikorkeakoulun lähiopetus oli karsittu minimiin Covid-19 epidemian vuoksi. Tämän vuoksi kysely on suoritettu vain kahdelle vuosikurssille.

6.1 Kyselyn kysymykset

Kummankin vuosikurssin osalta kyselylomake oli samanlainen. Kysymykset liittyivät meidän produktissamme laatimiin videoihin, koska kuvia ei ole vielä lisätty TUVE-Moodle alustalle ja näin emme ole saaneet palautetta kuviin liittyen. Kyselylomakkeessa olevat monivalintakysymykset olivat seuraavanlaiset:

“Videoista oli hyötyä oppimisen kannalta?”

“Videot antoivat valmiuksia kurssilla käsiteltäviin asioihin?”

Nämä kaksi kysymystä olivat monivalintakysymyksiä, joissa oli 6 vastausvaihtoehtoa, jotka olivat: 1 heikosti, 2 välttävästi, 3 tyydyttävästi, 4 hyvin, 5 erittäin hyvin sekä 6 erinomaisesti.

Näihin kahteen monivalintakysymykseen vastasivat kaikki 51 konepistoolikurssin suorittanutta henkilöä.

Toisessa kysymyskentässä oli avoin kysymys, johon kurssin suorittaneet saivat kirjoittaa vapaasti omaa palautetta liittyen produktissamme tuotettuihin videoihin ja siihen olisiko muunlaisille videoillekin ollut tarvetta. Avoin kysymys oli seuraavanlainen:

“Olisivatko esimerkiksi videot aseiden käsittelystä / taktiikasta olleet hyödyllisiä oppimisen kannalta? Tai jokin muu materiaali?”

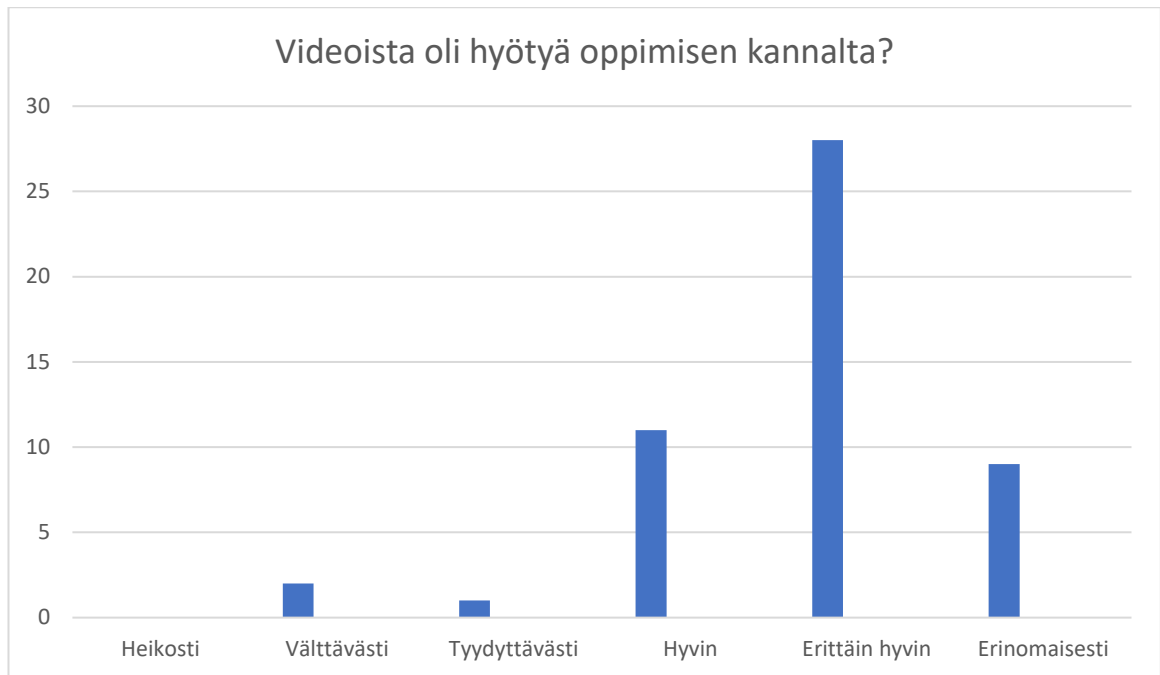
Tähän kysymykseen vastasi yhteensä 38 konepistoolikurssin suorittanutta henkilöä.

6.2 Kyselyn tulokset

Kysymysten tuloksia tarkasteltaessa palaute on ollut pääosin positiivista. Seuraavassa hahmoteltuna kaavion muodossa monivalintakysymyksissä saatu palaute. Kaavioihin on yhdistetty vuosikurssin 20173 ja 20174 antamat vastaukset.

Kuvassa 4 kuvattuna “videoista oli hyötyä oppimisen kannalta?”

Kuvassa 5 kuvattuna "videot antoivat valmiuksia kurssilla käsiteltäviin asioihin?"

Kuva 4 Kaavio saadusta palautteesta edellä mainittuun kysymykseen.

Kuva 5 Kaavio saadusta palautteesta edellä mainittuun kysymykseen.

Avoimen kysymyksen osalta ei voida minkäänlaista taulukkoa tehdä, saatua palautetta avataan paremmin seuraavassa osiossa 6.3 Vastausten analysointi.

6.3 Vastausten analysointi

Konepistoolikurssiin osallistuneiden opiskelijoiden palautteiden analysointi. Monivalintakysymysten minimiarvosana on 1.0 ja maksimiarvosana on 6.0.

Kuvassa 4 "videoista oli hyötyä oppimisen kannalta?" Tähän monivalintakysymykseen vastasi yhteensä 51 konepistoolikurssin käyntyä opiskelijaa.

Vuosikurssin 20173 osalta keskiarvoksi tuli 4.9. Kyselyyn osallistuneista 27 % vastasi vaihtoehdon 4 hyvin, 54 % vastasi vaihtoehdon 5 erittäin hyvin ja loput 19 % vastasi vaihtoehdon 6 erinomaisesti.

Vuosikurssin 20174 osalta keskiarvoksi tuli 4.7. Kyselyyn osallistuneista 8 % vastasi vaihtoehdon 2 välttävästi, 4 % eli 1 henkilö vastasi vaihtoehdon 3 tyydyttävästi, 16 % vastasi vaihtoehdon 4 hyvin. Vastauksen 5 erittäin hyvin vastasi 56 % ja loput 16 % vastasivat vaihtoehdon 6 erinomaisesti.

Kuvassa 5 "videot antoivat valmiuksia kurssilla käsiteltäviin asioihin?" Tähän monivalintakysymykseen vastasi yhteensä 51 konepistoolikurssin käyntyä opiskelijaa.

Vuosikurssin 20173 osalta keskiarvoksi tuli 5.0. Kyselyyn osallistuneista 31 % vastasi vaihtoehdon 4 hyvin, 38 % vastasi vaihtoehdon 5 erittäin hyvin ja loput 31 % vaihtoehdon 6 erittäin hyvin.

Vuosikurssin 20174 osalta keskiarvoksi tuli 4.8. Kyselyyn osallistuneista 8 % eli 2 henkilöä vastasi vaihtoehdon 2 välttävästi, 16 % vastasi vaihtoehdon 4 hyvin, 52 % vastasi vaihtoehdon 5 erittäin hyvin ja loput 24 % vastasi vaihtoehdon 6 erinomaisesti.

Monivalintakysymyksien perusteella videoista on ollut hyötyä niin oppimisen, kuin valmistautumisen kannalta.

Avoimeen kysymykseen vastasi 21 konepistoolikurssin käyntyä opiskelijaa vuosikurssilta 20173 ja 17 vuosikurssilta 20174.

Näiden kahden kurssin osalta palaute oli suurissa määrin positiivista luettavaa. Monen vastauksesta käy ilmi, että videoita oli riittävästi ja niistä oli apua. Monesta vastauksesta käy ilmi, että videoiden kautta on helpompi oppia, kuin suoraan paperista lukemalla. Monen vastauksesta käy myös se ilmi, että taktiikasta saisi olla videoita.

Seuraavassa muutama ote konepistoolikurssin vapaan kysymyksen vastauksista:

"Olivat hyödyllisiä. Esim. ennen näyttöjä sai omaa stressiä helpotettua sillä, että ennakkoon katseli videot läpi. Ja jos jokin jäi häiritsemään tunnin jälkeen, että miten se menikään niin pystyi käydä tarkistamassa asian videolta."

"Aseenkäsittelyvideot olivat selkeitä ja täyttivät mielestäni hyvin tarkoituksensa. Vastaavanlaiset videot voisivat toimia myös taktiikan esimateriaalina."

7 POHDINTA

Opinnäytetyön tekeminen on ollut molempien tekijöiden mielestä todella mielekästä, koska aiheen valinta oli onnistunut. Kuten aikaisemminkin on mainittu, on produkti näytellyt pääosaa opinnäytetyössämme. Siihen olemme panostaneet kaiken osaamisemme, jotta materiaali olisi mahdollisimman hyvää ja sen vuoksi hyödynnettävissä opetuksessa.

Materiaalin tekeminen on myös kehittänyt omaa osaamistamme konepistoolin käsittelyssä. Tätä pohdintaa kirjoittaessa, molemmat tämän opinnäytetyön tekijät suorittavat vapaasti valittavaa konepistoolikurssia Poliisiammattikorkeakoulussa. On tavallaan ollut hauskaa opiskelijana tulla konepistoolikurssille, jonka osan opiskeltavan materiaalin olemme itse tuottaneet.

Aikaisemmin konepistoolikurssilla olleiden opiskelijoiden sekä kurssin vastuopettajan palaute on ollut todella hyvää materiaalin osalta. On ollut ilo huomata, että tehdyllä työllä on ollut tarkoitus ja tuottamaamme materiaalia on hyödynnetty.

Lopputulokseen olemme molemmat tyytyväisiä ja mielestämme olemme saavuttaneet sen tavoitteen, jonka tämän raporttiosan alussa kerroimme. Itse opinnäytetyön raporttia on vaikea eritellä mitä kumpikin on tehnyt. Olemme muovanneet toisen kirjoittamaa kommentoimalla, muokkaamalla sekä täydentämällä, joten tämän raporttiosan tekstissä molempien ääni tulee kuuluviin. Videoissa muokkaamisen on pääsääntöisesti hoitanut Janne ja videoilla esiintymisen suurimmaksi osaksi Iiro, oikeakätisyyden vuoksi. Kuvissa molempia saa ihailla suurin piirtein yhtä paljon.

LÄHTEET

Asunta, Heikki: Poliisiammattikorkeakoulun voimankäytön opettaja. Haastateltu huhtikuussa 2019.

Bumbak, Ann R. 2011: Dynamic police training. Florida, Taylor & Francis Group.

Suihko, Tapio 2007: Aseiden rakenne ja toiminta. Jokamiehen asetekniikka. Kuopio, Koppinen Oy.

Kangassalo, Pertti: Älylaitteet ja teräväpiirto valloittavat kodit. Luettavissa: <http://www.stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2016/alylaitteet-ja-teravapiirto-valloittavat-kodit/>, luettu 8.9.2020.

Moodlen verkkosivut, luettavissa: https://docs.moodle.org/39/en/About_Moodle, luettu 17.9.2020.

Poliisiammattikorkeakoulun verkkosivut, luettavissa: https://www.polamk.fi/amk/koulutus_ja_opiskelu/tutkinnon_rakenne, luettu 2.9.2020

Poliisihallitus 2019: Poliisin voimankäyttö- ja suojavälineet sekä voimakeinojen ja suojavälineiden käytön koulutus. Määräys. POL-2019-28030. Sisäinen lähde. Luettavissa: <https://sineti.poliisi.fi/valtakunnallinen/ohjeet/ohjekirjasto/Ohjekirjaston%20liitteet/Määräys%2026.11.2019%20Poliisin%20voimankäyttö-%20ja%20suojavälineet%20sekä%20voimakeinojen%20ja%20suojavälineiden%20käytön%20koulutus.pdf>, luettu 17.9.2020.

Poliisin verkkosivut, luettavissa: https://www.poliisi.fi/tietoa_poliisista/voimakeinojen_kaytto, luettu 17.9.2020.

Sinkkonen, Timo: Poliisiammattikorkeakoulun voimankäytön opettaja. Haastateltu elokuussa 2020.

TUVE-Moodle. CZ Scorpion Evo 3 A1 käyttöohje Polamk. Sisäinen lähde. Luettavissa: <https://moodle.poliisi.fi/mod/resource/view.php?id=9967>, luettu 2.9.2020.

TUVE-Moodle. Konepistoolin käyttäjäkoulutus. Sisäinen lähde. Luettavissa: <https://moodle.poliisi.fi/course/view.php?id=305>, luettu 2.9.2020.

Valtiovarainministeriön verkkosivut, luettavissa: <https://vm.fi/turvallisuusverkko-toiminta>, luettu 17.9.2020.

LIITE

Produktissamme tuotetut opetusmateriaalit ovat USB-massamuistilaitteella.

Käyttö rajoitettu JulkL (621/1999) 24.1 §:n 5 k